

STAROSTLIVOSŤ O VYPRÁZDŇOVANIE STOLICE – DEFEKÁCIA

Defekácia je vylučovanie odpadových produktov trávenia z tela, ktoré sa označujú ako stolica. Proces defekácie a objem stolice ovplyvňujú viaceré faktory: rast a vývin, psychologické faktory, príjem tekutín a potravy, lieky, svalový tonus a aktivita, chirurgické výkony a pod. Úlohou sestry je realizovať uvedené aktivity v podporovaní normálneho vylučovania stolice pri poruchách a ťažkostiach pacienta pri defekácii.

Klyzma (klystír, výplach) je zavedenie roztoku do konečníka, esovitej kľučky a v niektorých prípadoch aj do vyšších častí hrubého čreva.

Pri jednotlivých druhoch klyzmy setra pri výkone dodržiava **algoritmus uvedeného postupu a Národný rámcový procesuálny štandard č. 30.***

1. Posúdenie pacienta,
2. Príprava pomôcok,
3. Príprava sestry,
4. Príprava pacienta,
 - Psychická príprava
 - Telesná príprava
 - Poloha pacienta v závislosti od účelu klyzmy
5. Postup,
6. Záznam do dokumentácie,
7. Starostlivosť o pomôcky.

Digitálne odstránenie stolice

Ak sa pacient nevyprázdni niekoľko dní a žiadny spôsob nepomáha, stolica sa zahusťuje, dochádza k stvrdnutiu stolice, ktorá sa nazýva skybala. Realizuje sa digitálne odstránenie stolice.

Črevné vývody - stómie

Stómia je vyústenie dutého orgánu navonok. V prípade, že je znemožnený prirodzený odchod črevného obsahu, sa operačným spôsobom zabezpečí vyústenie tenkého čreva (ileostómia) alebo hrubého čreva (kolostómia) navonok. **Indikácie:** ulcerózna kolitída; nádory čriev a konečníka; traumatické poškodenia.

Črevné vývody sa rozdeľujú:

- a) podľa času trvania na dočasné a trvalé;
- b) podľa anatomickej lokalizácie;
(cekostómia, ascendentná, transversálna, descendentná stómia, sigmoidostómia).

Posúdenie stómie

U pacientov so stómiou posudzujeme:

- farbu stómie,
- veľkosť a tvar stómie,

* **OSACKÁ, P. a kol.** *Techniky a postupy v ošetrovatel'stve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.

- lokalizácia,
- charakter,
- typ,
- krvácanie stómie,
- stav kože okolo stómie,
- množstvo a typ stolice,
- subjektívne pocity pacienta.

Pomôcky pre stomikov

Na kolostómiu sa prikladajú zberné vrecká, ktoré môžu byť:

- a) jednodielny systém,
- b) dvojdielny systém.

Na prechodné uzavretie stómie sa používajú stomické zátky a kryty.

Na ošetrovanie kože sa používajú:

- čistiaci roztok - čistí pokožku, ktorá prichádza do styku s črevnými výlučkami,
- ochranný krém, film – chráni pokožku pred kontaktom s črevnými výlučkami,
- pasta – vyplňa kožné nerovnosti a utesňuje podložku okolo stómie, zabraňuje podtekaniu.

Pacient so stómiou potrebuje pomoc sestry v **štyroch hlavných oblastiach**:

- psychosociálne prispôbenie,
- starostlivosť o stómiu – jednodielny alebo dvojdielny systém, príslušenstvo,
- starostlivosť o kožu, obmedzenie zápachu,
- výživa.